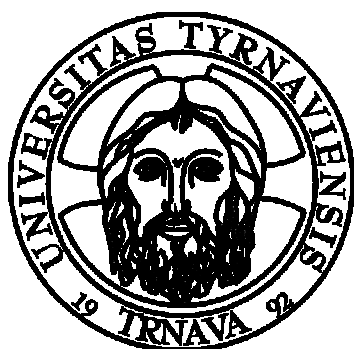

Trnavská univerzita v Trnave | Trnava University in Trnava
Faculty of Education - Department of Educational Studies
Pedagogická fakulta - Katedra pedagogických štúdií

Univerzita Eötvösa Loránda, Budapešť | Eötvös Loránd University
Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education
Fakulta speciálnej a liečebnej pedagogiky G. Bárcziho

Univerzita Ludwiga Maximiliána, Mníchov | Maximilian University of Munich
Faculty of Psychology and Educational Sciences
Fakulta psychológie a pedagogiky

Zborník abstraktov | Abstract Book

**Multidimenzionálna
topografia kvality života
v inkluzívnej edukácii**

**Multidimensional
Topography of the Quality
of Life in Inclusive Education**

5. - 6. máj 2016 | 5 - 6 May 2016
Smolenický zámok | Smolenice Castle

Vedeckí garanti konferencie | International Scientific Committee

Prof. PhDr. Eva GAJDOŠOVÁ, PhD., Paneuropean University, Bratislava
Prof. PhDr. Ing. Blanka KUDLÁČOVÁ, PhD., Trnava University, Trnava
Prof. PhD. Annette LEONHARDT, Ludwig Maximilian University of Munich
Prof. PhDr. Viktor LECHTA, PhD., Trnava University, Trnava
Prof. PhDr. Jiří MAREŠ, CSc., Charles University, Prague
Assoc. Prof. Jaroslava GAJDOŠÍKOVÁ ZELENIOVÁ, PhD., Trnava University, Trnava
Assoc. Prof. Dr. Andrea PERLUSZ, PhD., Eötvös Loránd University, Budapest
Assoc. Prof. PhDr. Marta VALIHOROVÁ, CSc., Matej Bel University, Banská Bystrica
Assoc. Prof. Mgr. Kateřina VITÁSKOVÁ, Ph.D., Palacký University, Olomouc

Cieľom konferencie je prezentácia súčasných empirických a praxeologických zistení v problematike kvality života žiakov v edukácii, ako aj komparácia zdrojov a limitov rôznych aspektov kvality života žiakov v podmienkach inkluzívnej edukácie a identifikácia indikátorov pozitívnej zmeny.

The aim of the Conference is to compare the sources and the limits of the various aspects of the quality of life in pupils under the conditions of inclusive education, to identify the quality of their lives and the indicators of positive change.

Tematické oblasti:

Indikátory kvality života v škole
Výskum kvality života v edukácii
Kvalita života žiakov so zmyslovým postihnutím
Komparácia podmienok inkluzívnej edukácie

Topics:

Indicators of the quality of life in school
Research on the quality of life in education
Quality of life in pupils with sensory disabilities
Comparison of the conditions of inclusive education

Medzinárodná vedecká konferencia je súčasťou riešenia projektov:

The international scientific conference is organized as a part of the projects:

VEGA č.1/0608/14: *Kvalita života (žiakov s postihnutím) v multiperspektívach inkluzívnej edukácie*

Quality of life (for pupils with disabilities) in Cross-modal Perspectives of Inclusive Education

VEGA č. 1/0962/14: *Indikátory kvality života v kontexte edukácie*

The Indicators of Life Quality in the Education Context

Kongresové centrum Smolenice SAV

Congress Centre Smolenice SAS

ADAMÍK ŠIMEGOVÁ MIROSLAVA – SZELIGA PETER

Vybrané výskumné zistenia indikátorov kvality života v edukácii
The Selected Research Findings on the Quality of Life Indicators

Príspevok prináša zistenia z oblasti výskumu kvality života v edukácii získaných v rámci riešenia projektu VEGA 1/0266/14: Indikátory kvality života v kontexte edukácie. Cieľom výskumu je identifikácia indikátorov kvality života v oblasti edukácie na základných školách na Slovensku. Zámerom výskumu je skúmanie potencionálnych indikátorov subjektívnej dimenzie hodnotenia kvality života konkrétnych skupín intaktných žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Výsledky výskumu poukazujú na konkrétne ukazovatele kvality života v edukačnom prostredí, zistenia možno využiť v rámci zvyšovania kvality života v edukačnom prostredí.

The paper presents the findings from the research on the quality of life in education formulated in terms of the project VEGA 1/0266/14: The Indicators of the Quality of Life in the Educational Context. The aim of the research is the identification of the quality of life indicators in the sphere of education at primary schools in Slovakia. The purpose of the research is to investigate the potential indicators of the subjective dimension in the evaluation of the quality of life within the specific groups of intact pupils and pupils with special educational needs. The research results point at the particular indicators of the quality of life in the educational setting, the results may be used in the improvement of the quality of life in the educational setting.

Mgr. MIROSLAVA ADAMÍK ŠIMEGOVÁ, PhD. | PhDr. PETER SZELIGA, PhD.,
Trnava University Slovakia, Faculty of Education, Department of Educational Studies
miroslava.adamik.simegova@truni.sk | peter.szeliga@truni.sk

BARAN JOLANTA – BARANIEWICZ DANUTA

O rozporoch a dilemách vznikajúcich z evalvácie kvality života žiakov s postihnutiami
v inkluzívnej perspektíve
On the Contradictions and Dilemmas Arising from the Evaluation of the Quality of Life
of Pupils with Disabilities in the Inclusive Perspective

Príspevok predkladá diskusiu o rozporoch a dilemách vznikajúcich z evalvácie kvality života žiakov s postihnutiami pokrytými inkluzívnym vzdelávaním. Autorky porovnávajú indikátory vybraných modelov kvality života v kontexte determinantov optimálnych podmienok inkluzívneho vzdelávania. Na základe získaných výsledkov z kvalitatívnej štúdie hovoria o tých rozpoznaných indikátoroch, ktoré sa ukazujú byť vo vzájomne rozpornom vzťahu k potrebe implementovanej rehabilitácie žiakov s poruchami. Na vzorke študentov so sluchovým poškodením, ktorí získavajú špeciálnu rehabilitáciu (t. j. rečovú terapiu, sluchový tréning atď.) ukazujú, že žiaci s poruchami sú veľmi často vylúčení alebo obmedzení v účasti na vzdelávacích alebo voľnočasových aktivitách organizovaných v inkluzívnych podmienkach.

The paper shows a discussion on the contradictions and dilemmas arising from the evaluation of the quality of life in pupils with disabilities covered by the inclusive education. The authors make a comparison of the indicators of the selected models regarding quality of life in the context of the determinants of optimal conditions of inclusive education. And on the basis of the results obtained in the qualitative study, those recognized indicators will be discussed that turn out to be in mutual contradiction in relation to the need to implement rehabilitation to pupils with disabilities. On a sample of students with hearing impairment who are delivered specialized rehabilitation (i.e. speech therapy, auditory training, etc.) it is shown that pupils with disabilities are very often excluded or restricted in their participation in educational and leisure activities organized under the inclusive conditions.

Dr hab. JOLANTA BARAN, prof. UP | Dr. DANUTA BARANIEWICZ, Ph.D.
Instytut Pedagogiki Specjalnej, Uniwersytet Pedagogiczny, ul. Ingardena 4, 30-080 Kraków PL
jolabara@up.krakow.pl | baraniew@up.krakow.pl

BARTOŇOVÁ MIROSLAV – VÍTKOVÁ MARIE

*Psychické zdravie ako jeden z indikátorov kvality života žiakov so špeciálnymi výchovno-
vzdelávacími potrebami v škole hlavného vzdelávacieho prúdu*
*Mental Health as One of the Indicators of the Quality of Life in Pupils with Special-
Education Needs at the Mainstream School*

Žáci v inkluzivní škole vstupují do intenzivních a trvalých sociálních kontaktů. V posledních letech se stále více hovoří o vyrovnání se s psychickým zdravím ve škole. Inkluzivní školský systém má vyhovět heterogenitě žáků i jejich rodičů. Uspokojit potřeby dobré kvality výuky a efektivního vyučování pro všechny žáky, zachovat podmínky pro společné učení a udržet všechny aktéry vyučování – učitele i žáky v dobré psychické kondici je naším úkolem, při kterém je třeba výše uvedené paralelní procesy podporující vývoj vnímat společně. Výsledky výzkumů při tom dokládají souvislosti mezi kvalitou výuky učitelů a efektivitou vyučování žáků a psychickým zdravím učitelů a žáků. Naše výzkumné šetření bylo zaměřené na zjištění postojů učitelů ke společnému vzdělávání, jejich připravenost k edukaci v inkluzivním prostředí základních škol v Jihomoravském kraji.

Pupils at the inclusive school enter intensive and long-standing social contacts. In the past few years there has been a discussion on coping with mental health in schools. The inclusive educational system is supposed to comply with the heterogeneity of the pupils and their parents. To fulfil the needs of the first-rate education and efficient education for all pupils, to maintain the conditions for the joint learning and to maintain all participants of education – teachers and pupils in a good mental condition is our task, during which it is necessary to simultaneously perceive all the aforementioned parallel processes supporting its development. The results of the research prove the relations between the quality of teacher training and the efficiency of the pupil education and the mental health of teachers and pupils. Our research investigation was aimed at finding the attitudes of the teachers towards the joint education, their preparedness for education in the inclusive setting of the primary schools in the South Bohemian Region.

Prof. PaedDr. MIROSLAVA BARTOŇOVÁ, Ph.D. | Prof. PhDr. MARIE VÍTKOVÁ, CSc.
Masaryk University, Brno
bartonova@ped.muni.cz | vitkova@ped.muni.cz

BELIKOVÁ VLADIMÍRA*Sociálne paradigmy klímy v integrovanej triede*
The Social Paradigms of the Climate in the Integrated Classroom

Príspevok je zameraný na kreovanie klímy v triede v podmienkach integrácie s dôrazom na jej sociálny aspekt. Komunikácia, vzájomné vzťahy, interakcia, akceptácia, tolerancia, kohézia, solidarita sú paradigmy so sociálnymi prvkami, ktoré tvoria najdôležitejšiu časť pri vytváraní pozitívnej klímy v integrovanej triede. A práve v tejto úlohe ako dôležitý faktor zastáva učiteľ najvýznamnejšiu a zároveň najťažšiu rolu, rolu „triedneho mediátora“ pri kreovaní pozitívnej klímy v integrovanej triede.

The paper is aimed at generating the climate in the classroom in the conditions of integration accentuating its social aspect. Communication, mutual relations, interaction, acceptance, tolerance, cohesion, solidarity are paradigms with social components creating the most important part in generating positive climate in integrated classroom. Particularly in this role the teacher as an important factor has the most significant and also the most difficult role, "the classroom mediator" in generating the positive climate in integrated classroom.

PaedDr. VLADIMÍRA BELIKOVÁ, PhD.
University of Constantine the Philosopher
vbelikova@ukf.sk

BRESTOVANSKÝ MARTIN – GUBRICOVÁ JANETTE – LIBERČANOVÁ KRISTÍNA*Inklúzia, rovnosť a diverzita v neformálnej edukácii mládeže z pohľadu pracovníkov s mládežou na Slovensku*
Inclusion, Equality and Diversity in the Informal Education of the Youth from Perspective of the Workers with the Youth in Slovakia

Inklúzia, rovnosť a diverzita patria v súčasnosti k aktuálnym výzvam spoločnosti. Cieľom príspevku je zistiť aké je chápanie uvedených pojmov z pohľadu pracovníkov s mládežou. Získané výstupy budú slúžiť ako východisko pre zadefinovanie potrieb a prístupov inklúzie v uvedenej oblasti na Slovensku.

Inclusion, equality and diversity belong to the contemporary challenges in society. The aim of the contribution is to learn the understanding of the aforementioned terms from the perspective of the workers with the youth. The acquired outcomes will serve as the basis for defining the needs and approaches of inclusion in this field in Slovakia.

Mgr. BRESTOVANSKÝ MARTIN, PhD. | PaedDr. GUBRICOVÁ JANETTE, PhD.
Mgr. LIBERČANOVÁ KRISTÍNA, PhD.
Trnava University Slovakia, Faculty of Education, Department of Educational Studies
martin.brestovansky@truni.sk | janette.gubricova@truni.sk | kristina.libercanova@truni.sk

DRDULOVÁ TERÉZIA

Efektívna inklúzia na ZŠ v Smoleniciach. Príklad dobrej praxe alebo ako sa to dá
Efficient Inclusion at the Primary School in Smolenice. An Example of the Good Practice
or How to Approach It

Príspevok predstavuje proces inklúzie v konkrétnej materskej i základnej škole – ako sa proces vyvíjal, aby bol efektívny, zmysluplný a prínosný pre všetkých zúčastnených. Prepája legislatívu, teoretické poznatky o inklúzii s dlhoročnými pozitívnymi skúsenosťami autorky a dopadom na životy detí a mladých ľudí. Podčiarkuje proaktívne postoje zúčastnených strán a zmenu vnímania osôb so zdravotným znevýhodnením z pasívnych prijímateľov pomoci na aktívnych účastníkov procesu s dôrazom na ich plnú účasť, na využitie ich potenciálu a rešpektovanie ich názorov, potrieb. Škola tak všetkým ponúka možnosti na osvojovanie si konkrétnych praktických zručností potrebných na budovanie vzájomného partnerstva, rešpektu, k budovaniu spoločnosti, ktorá nielen počíta, ale je aj pripravená na aktívnu účasť kohokoľvek – kto sa ocitne v situácii s nie optimálnym zdravím, kto je výzorom, schopnosťami alebo prostredím odlišný.

The paper presents the inclusion process in a concrete nursery and primary school – how the process developed in order to be to be efficient, meaningful and beneficial for all participants. It integrates the legislation, theoretical knowledge on inclusion with long-term positive experience of the author with an impact on the lives of children and the youth. It underlines the proactive attitudes of the participants and the change of the perception of the persons with the health impairment from the passive recipients of help to the active participants of the process with the accent on their full participation, using their potential and respecting their opinions, needs. The school therefore offers possibilities to acquire the specific practical skills required for building the mutual partnership, respect, towards building the community that is not only counted with, but is also prepared for active participation of anyone – those, who finds themselves in the situation of the less than optimal health, who is different in their looks, skills or background.

Mgr. TERÉZIA DRDULOVÁ
Preschool and Primary School Smolenice | Slovak Association for Spine Bifida and Hydrocephalus
info@sbah.sk

GAJDOŠIKOVÁ ZELEIOVÁ JAROSLAVA – JAVORSKÁ VERONIKA

Kvalita života žiakov s narušeným zrakovým a sluchovým vnímaním
v podmienkach inklúzie na Slovensku
The Quality of Life of Pupils with Visual and Hearing Impairment in Inclusive Settings in Slovakia

Štúdia porovnáva kvalitu života žiakov so senzorickým postihnutím, edukovaných v bežných a špeciálnych školách, a odhaľuje mieru vzťahov domén kvality života. Výskumný súbor tvorilo 84 žiakov so zrakovým postihnutím s vekovým priemerom 13,57 roka a 60 žiakov so sluchovým postihnutím s vekovým priemerom 13,63 roka. Použili sme jednoduchú analýzu rozptylu pre porovnanie viacerých podskupín. V celkovej kvalite života sa nepreukázali rozdiely medzi žiakmi so zrakovým a sluchovým postihnutím.

Porovnaním kvality života v jednotlivých doménach sme zistili pozitívne zlepšenie v osobnostnom rozvoji a sociálnej inklúzii u žiakov so zrakovým postihnutím vzdelávaných špeciálne, voči integrovaným. Subjektívna percepcia fyzického zdravia je lepšia u individuálne integrovaných žiakov. U žiakov so sluchovým postihnutím je lepšie sebaurčenie, ak sú integrovaní. Lepšie sociálne inkludovaní sú žiaci so sensorickým postihnutím, ktorých stupeň postihnutia je ľahší. Žiaci s vrodeným sluchovým postihnutím vykazujú vyššiu emocionálnu pohodu voči žiakom s postlingválnym postihnutím. Celkovú vyššiu kvalitu života majú žiaci s postlingválnym postihnutím voči prelingválnemu. Používanie načúvacieho prístroja sa ukázalo ako dobrý protektor kvality života žiakov v špeciálnych školách.

The study compares the quality of life of pupils with sensory impairment educated in regular and special schools and it reveals the degree of relationships in quality of life domains. The research sample consisted of 84 pupils with visual impairment with average age of 13.57 years old and 60 pupils with hearing impairment average age of 13.63 years old. Simple analysis of variance was used in order to compare several groups. The overall quality of life did not reveal differences between the pupils with visual and hearing impairment. Comparison of the quality of life in individual domains revealed a positive improvement in character development and social inclusion in the pupils with visual impairment educated in special schools compared to the integrated pupils. Subjective perception of physical health is better in the individually integrated pupils. The pupils with hearing impairment demonstrate better self-determination if integrated. The pupils with sensory impairment whose degree of impairment is mild are better socially included. The pupils with congenital hearing impairment demonstrate higher emotional well-being compared to the pupils with post-lingual impairment. The pupils with post-lingual impairment have higher overall quality of life compared to the pupils with pre-lingual disability. Using hearing aid proved to be a good protector of quality of life of the pupils at special schools.

Doc. Mgr. art. JAROSLAVA GAJDOŠÍKOVÁ ZELEIOVÁ, PhD. | Mgr. VERONIKA DOLEJŠ, PhD.
Trnava University Slovakia, Faculty of Education, Department of Educational Studies
jaroslava.zeleiova@truni.sk | dolejs.veronika@gmail.com

GAJDOŠOVÁ EVA

*Indikátory pozitívnej zmeny sociálno-emocionálneho zdravia študentov
inkluzívnej strednej školy v kontexte pozitívnej psychológie*
*The Indicators of Positive Change of the Socio-Emotional Health of the Students at the
Inclusive High School in the Context of the Positive Psychology*

Príspevok poskytuje charakteristiku inkluzívnej strednej odbornej školy v Bratislave informuje o formách a metódach používaných v práci učiteľov, školských psychologov, špeciálnych pedagógov so žiakmi so špecifickými potrebami (žiaci s ADHD, s poruchami učenia, s emočnými poruchami, a i.) vzdelávanými spolu s intaktnými žiakmi. Poskytuje tiež informácie o prvých výsledkov merania sociálno-emocionálneho zdravia študentov inkluzívnej školy, a to ako jeho celkovej úrovne (index covitality), tak aj úrovne štyroch domén a dvanástich psychologických indikátorov mentálneho zdravia. Pilotný projekt potvrdzuje, že inkluzívna stredná odborná škola a inkluzívne vzdelá-

vane fungujúcej v intenciách pozitívnej psychológie pomáha všetkým žiakom rozvíjať ich kognitívne a sociálno-emocionálne kompetencie, vytvárať vhodné postoje k odlišnostiam, formovať pozitívne hodnoty a hodnotový rebríček žiakov a podporovať pozitívne interpersonálne vzťahy, sociálnu kohéziu a sociálnu klímu v triedach.

The paper provides the characteristics of an inclusive vocational school in Bratislava, informs on the forms and methods used in the work of teachers, school psychologists, special pedagogues with the pupils with specific needs (pupils with ADHD, learning disability, emotional disability etc.) educated with the intact pupils. It also provides the information on the first results of measuring the socio-emotional health of the students of the inclusive school, from the general level (index of vitality), to the levels of the four domains and twelve psychological indicators of mental health. The pilot project confirms that the inclusive vocational school and the inclusive education working in the intentions of the positive psychology helps the pupils developing their cognitive and socio-emotional competences, to create suitable attitudes towards the differences, to form positive values and a priority list of the pupils and to support the positive interpersonal relations, social cohesion and social climate in classrooms.

Prof. PhDr. EVA GAJDOŠOVÁ, PhD.
Paneuropean University, Bratislava Slovakia
eva.gajdosova51@gmail.com

GUNIA GRAŻYNA

Kvalita života nepočujúcich študentov v podmienkach inkluzívnej edukácie v Poľsku
The Quality of Life of Deaf Students in the Conditions of Inclusive Education in Poland

Reflexie na inklúziu ľudí s poruchami sa najčastejšie vzťahujú na možnosti a podmienky konsolidačných procesov v edukačnom, profesionálnom a sociálnom kontexte, vo vzťahu k deťom, adolescentom a dospelým. Predmetom diskusie bude reflexia na sociokultúrne možnosti a obmedzenia sociálnej inklúzie nepočujúcich v Poľsku v kontinuu medzi marginalizačnými/inklúznymi a integračnými/inklúznymi dimenziami hraníc a/alebo slobodnou voľbou liečby /terapie. K týmto problémom sa vzťahujú teoretické predpoklady pedagogiky ako inklúzívnych štandardov a alternatívnych poľských edukačných aktivít a príkladov progresívnej sociálnej inklúzie a subjektívne hodnotenie kvality života nepočujúcich študentov v rôznych oblastiach spoločnosti.

Reflections on the inclusion of people with disabilities most often relate to the possibilities and conditions of the consolidation process in the educational, professional and social context, in relation to children, adolescents and adults. The subject of discussion will be a reflection on the socio-cultural possibilities and limits of social inclusion of deaf people on a continuum between the marginalization/exclusion and integration/inclusion dimension of borders and/or the freedom of choice of treatments/therapies in Poland. These issues refer to this theoretical assumptions of pedagogy as inclusive standards and alternative Polish educational activities and examples of progressive social inclusion and subjective assessment of quality of life for deaf students in various areas of society.

Dr. hab. GRAŻYNA GUNIA, prof. UP
Pedagogical University of Cracow Poland
gragun@up.krakow.pl

KONARSKA JOANNA

Kvalita života študentov so zrakovým narušením v inkluzívnom vzdelávaní v Poľsku
The Quality of Life of Visually Impaired Students Enrolled in Inclusive Education in Poland

Výskum sa zaoberá kvalitou života nevidiacich študentov vo veku 10-20 rokov participujúcich v integrovanom vzdelávaní. Na porovnanie slúžia študenti špeciálnych škôl. Použitý bol Dotazník kvality života (QQL) vo verzii pre nevidiacich, spolu s dvoma psychologickými testami: Psychologické škály merania kvality života (Psychological Scales Measuring Quality of Life) Z. Uchnasta a Rosenbergova Škála sebaúcty (The Rosenberg Self-Esteem Scale – SES). Pomocou nich boli vytvorené korelácie medzi úrovňou sebaúcty a stupňom kvality života. Korelácie sú štatisticky významné a výsledky oboch testov indikujú priemernú úroveň kvality života vo všetkých skupinách a vysokú mieru funkcionality. Znepokojujúci je nedostatok rozdielov medzi žiakmi edukačne integrovanými a edukovanými špeciálne. Psychologické indikátory kvality života sú však vyššie medzi študentmi vzdelávanými integrovanie, v porovnaní so žiakmi špeciálnych škôl. Ich sebaúcta je tiež vyššia, preto je hodná ďalšieho skúmania faktorov ovplyvňujúcich kvalitu života, zistiť, ako ju dosiahnuť v procese rehabilitácie.

The research concerns the quality of life of blind students aged 10–20 years enrolled in the educational integration. For comparison they were also students from special schools. The Questionnaire Quality of Life (QQL) version for the blind was used. In addition, the applied 2 psychological tests: Psychological Scales Measuring Quality of Life by Z. Uchnast and The Rosenberg Self-Esteem Scale – SES. With their help we made the correlation between the level of self-esteem and level of quality of life. The correlations are statistically significant, and the results of both tests indicate an average level of quality of life in all groups and high in terms of functionality. Disturbing is the lack of differences between pupils from educational integration and special education. But the psychological indicators of the quality of life are higher among students enrolled in the integration, than from special schools. Their self-esteem is also higher, so it is worth continuing examination of the factors that determine the quality of life, to know how to achieve it in the process of rehabilitation.

Dr.hab. JOANNA KONARSKA, prof.UP
Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University Poland
jokona@akon.pl

KROČANOVÁ ĽUBICA (POSTER)

Obrátená forma integrácie v špeciálnej materskej škole pre deti so sluchovým postihnutím (poster)
The Reverse Form of the Integration at the Special Nursery School for the Children
with Hearing Disability (poster)

V príspevku informujeme o experimentálnom overovaní efektu modelu tzv. obrátenej alebo preventívnej integrácie intaktných a zdravotne znevýhodnených detí v podmienkach predprimárneho vzdelávania so zameraním na ich kognitívny, rečový a sociálny vývin. Konkrétne ide o začleňovanie počujúcich detí medzi zdravotne znevýhodnené deti s poruchami sluchu a narušenou komunikačnou schopnosťou v špeciálnej materskej škole pre deti so sluchovým postihnutím. Naším výskumným cieľom je v procese inklúzie rozvíjať komunikačné a rečové kompetencie detí s postihnutím pod

vplyvom pozitívnych a vekovo primeraných rečových vzorov. Zároveň prostredníctvom prirodzených interaktívnych aktivít a vzťahov stimulovať rozvoj sociálnych kompetencií detí so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami a detí bez postihnutia. Uvedené fakty považujeme za relevantné vzhľadom na mieru úspešnosti sociálneho začlenenia dieťaťa s postihnutím medzi zdravú detskú populáciu.

The papers informs on the experimental examination on the effect of the model of so-called reversed and preventive integration of intact and handicapped children in the conditions of the primary education aimed at their cognitive, speech and social development, specifically the integration of the hearing children into the children with hearing impairment. The research aim in the inclusion process is to develop communicative and speech competences of children with disability under the influence of the positive and age-appropriate speech models and simultaneously, via the natural integrative activities and relations, to stimulate the development of social competences of children with special educational needs and children without disability. The stated facts are considered as relevant with regards to the degree of the successfulness of the social inclusion of a child with disability to the healthy population of children.

PhDr. ĽUBICA KROČANOVÁ, PhD.
Research Institute for Child Psychology and Patopsychology
lubica.krocanova@vudpap.sk

KURUC MARTIN

*Školská motivácia detí s poruchami správania v rezidenčnej starostlivosti
a príčiny ich sociálneho vylúčenia z bežných škôl*

*The School Motivation in the Children with Behavioural Disorders at the Residential Care
Facility and the Causes of Their Social Exclusion at Regular Schools*

V príspevku sa venujeme výsledkom výskumu v oblasti zisťovania a porovnania školskej motivácie a sebaregulácie u detí z rezidenčných zariadení a detí z bežných škôl. Vo výskume sme využili metodológiu Teórie seba-determinácie (SDT) zostavenú autormi R. Ryan a E. Decim z Rochester University, USA. SDT predstavuje eklektický model motivácie a využili sme ho vo viacerých výskumných úlohách za posledných 7 rokov. Vymedzujeme základné príčiny sociálneho vylúčenia detí s poruchami správania, ktoré vychádzajú z charakteru sociálneho prostredia súčasných bežných škôl. Príspevok je spracovaný vďaka podpore agentúry VEGA č.p. 1/0635/15.

The paper is devoted to the results of the research into investigating and comparing of the school motivation and self-regulation of children from residential care facilities and children from regular schools. The research utilized the methodology of Theory of Self-Determination (SDT) drafted by authors R. Ryan and E. Decim of the Rochester University, USA. SDT presents an eclectic model of motivation and it was used for several research purposes in the past seven years. We determine the elementary causes of the social exclusion of children with behavioural disorders arising from the character of the social setting of the contemporary regular schools. The paper is supported by the VEGA agency n. 1/0635/15.

Mgr. MARTIN KURUC, PhD.
Comenius University, Bratislava, Slovakia
kuruc@fedu.uniba.sk

LEDNECZKÁ GYÖNGYI – VLADOVÁ KATARÍNA

Inkluzívna edukácia verus odborná pripravenosť pedagógov bežných základných škôl
Inclusive Education versus Qualification of the Pedagogues at the Regular Secondary Schools

Garanciou úspešnej inkluzívnej edukácie, okrem iných aspektov, sú predovšetkým kvalitné osobnostné a profesijné kompetencie pedagógov vzdelávajúcich žiakov s postihnutím, narušením, ohrozením (PNO). Príspevok sa zameriava na komparáciu podmienok inkluzívnej edukácie v rôznych typoch základných škôl (plnoorganizovaných a neplnoorganizovaných) z aspektu odbornej pripravenosti pedagógov v kontexte platnej legislatívy. Cieľom príspevku je poskytnúť aj aktuálne poznatky o názoroch pedagógov na vzdelávanie žiakov s PNO v bežných základných školách.

The warranty of successful inclusive education, aside from other aspects, is primarily the personal and professional competences of pedagogues of quality educating pupils with disability, impairment, in threat. The paper deals with the comparison of conditions of inclusive education in various types of primary schools (full-organized and non-full-organized) from the perspective of the professional qualification of pedagogues in context of the effective legislation. The aim of the contribution is to provide the contemporary knowledge on the opinion of pedagogues on education of pupils with disabilities, impairment or in threat in regular primary schools.

Mgr. GYÖNGYI LEDNECZKÁ, PhD. | PhDr. KATARÍNA VLADOVÁ, PhD.
State Pedagogical Institute, Bratislava
ledneczka@statpedu.sk | katarina.vladova@statpedu.sk

LECHTA VIKTOR

Mapovanie komponentov vývinu detí s vrodeným senzorickým postihnutím
vzhľadom na perspektívy kvality ich života ako východisko pre ich výskum
The Mapping of the Developmental Components of the Children with Congenital Sensory
Impairments with Respect the Quality of Life Perspectives

Ide o vstupné informácie o výskumnom projekte „Kvalita života (žiakov s postihnutím) v multiperspektívach inkluzívnej edukácie (VEGA 1/0608/14)“, ktorý sa aktuálne rieši na Katedre pedagogických štúdií Pedagogickej fakulty TU v Trnave. Pomocou základnej trendovej typológie sa mapuje vývinový potenciál detí s vrodenou slepotou a hluchotou ako jeden z determinantov kvality života, možností inklúzie i celkovej prognózy. Oneskorený, obmedzený, prerušený, asymetrický a akcelerovaný vývin sa u oboch týchto typov senzorických postihnutí komparujú z hľadiska sociálneho, emocionálneho, motorického kognitívneho a lingvistického komponentu ich ontogenézy.

The paper presents the initial information on the research project „The Quality of Life (of Pupils with Disabilities) in the Multiperspectives in Inclusive Education (VEGA 1/0608/14), which is currently conducted by the Department of Educational Studies of the Faculty of Education of Trnava university in Trnava. By means of primary trend typology it maps the developmental potential of children with congenital blindness and deafness as one of the determinants of quality of life, the possibilities of inclusion and the overall prognosis. The delayed, limited, interrupted,

asymmetrical and accelerated development is compared in both these types of sensory disabilities from the perspective social, emotional, motor cognitive and linguistic component of their ontogenesis.

Prof. PhDr. VIKTOR LECHTA, PhD.
Trnava University Slovakia
vlechta@stonline.sk

LÉNÁRT ZOLTÁN

Funkčný význam rúk v kvalite života žiakov s mozgovou obrnou

The Functional Meaning of Hands in the Quality of Life of the Pupils with Cerebral Palsy

Pohyb horných končatín má zásadný význam v samoobslužných činnostiach pri učení, školovaní, práci, voľnom čase. Telesné postihnutie často zasahuje jednu alebo obidve ruky a poškodzuje ich funkčnosť. Ovplyvní to samozrejme školskú kariéru, uchádzanie sa o zamestnanie a rozvoj autonómneho života v dospelosti. Spomenuté sa dotýka detí a mládeže s mozgovou obrnou. Ide o najčastejšie chronické narušenie neuromuskulárneho systému v detskom veku (Blohm, 2012). Meranie charakteristických príznakov centrálného narušenia pohybového aparátu je veľmi ťažké, najmä pri horných končatinách, nakoľko vykazujú menej stereotypii ako pohyby dolných končatín.

Cieľ: Stanovenie presnej statusovej diagnózy potrebnej pre špeciálnopedagogický rozvoj. Čo a ako je potrebné merať? Kto môže pri meraní pomôcť?

Metóda: 45 probandov (7–20 rokov) s mozgovou obrnou testovaných rôznymi profesionálmi – testované pohyby horných končatín špecifickým vyšetrením pohybu a meraných analyzátorom pohybu, dopytovaných podľa kategórií ICF-CY, set pre mozgovú obrnu (WHO, 2007; Schiariti, 2014). Liečební pedagógovia probandom merali najmä hrubú motoriku a funkčnosť rúk. Probandi a ich rodičia vyplňali dotazník obsahujúci 21 denných jedno- a obojručných úloh (ABILHAND – Kids specific to cerebral palsy children) s odpoveďami, nakoľko je pre nich jednoduché previesť danú činnosť. Komparovaní boli so skupinou 51 iných probandov meraných rovnakými nástrojmi (ICF-CY core set). 27 z nich sa rozvíjalo normálne, 24 z nich malo špecifické vývinové potreby vzhľadom na poruchy reči. Z prebehnutých meraní vyplýva, že ICF-CY core set zdôrazňuje subjektívnu skúsenosť probandov s vlastnými schopnosťami, výkonom a okolím. Dotazník je možné snímať v ktorejkoľvek skupine.

Výsledky: Medzi tromi skupinami sú zistené rozdiely. Experti a probandi nezhodnocovali výkon hrubej motoriky a funkčnosti rúk rovnako.

Diskusia: Je dôležité, aby súčasné školské výkony neboli merané len úlohami kladenými na žiakov, ale aj odborníkmi, a rodičmi. Rovnako je dôležité poznať materiálne, personálne a politické zázemie probandov.

The upper limb movement has significant meaning in the self-care activities of learning, education, work, leisure time. Physical disability often impacts one or both hands (arms) and damages their functionality. It influences the school career, employment opportunities and the development of autonomous life in adulthood. The aforementioned concerns children and adolescents with cerebral palsy. It is the most frequent chronic distortion of neuromuscular system in the childhood (Blohm,

2012). Measuring characteristic symptoms of central distortion of motor apparatus is very difficult, especially in the upper limbs, since they show less stereotypy than the movement of lower limbs.

Aim: Formulating the exact status diagnosis necessary for special-pedagogic development. What and how to measure? Who can help in measuring?

Method: 45 probands (7-20 years old) with cerebral palsy tested by the various experts – the tested upper limb movements with specific examination of movement and measured by the movement analyser, scaled into categories ICF-CY, set for the cerebral palsy (WHO, 2007; Schiariti, 2014). Medical pedagogues measured primarily the rough motorics of the probands and the functionality of the hands. The probands and their parents answered a questionnaire containing 21 daily one- and two-hand tasks (ABILHAND –Kids specific to cerebral palsy children) with answers, since it is very difficult for them to perform the activity. They were compared to the group of 51 other probands measured by the same tools (ICF-CY core set). 27 of them developed normally, 24 of them had specific developmental needs with regards to the speech disorder. The measuring reveals that the ICF-CY core set emphasises the subjective experience of the probands with their own abilities, performance and environment. The questionnaire is suitable for any group. Results: The differences were identified among the three groups. The experts and probands did not evaluate the performance of rough motorics equally.

Discussion: It is important that the school performance is not measured only by the tasks for the pupils, but also by the experts and the parents. It is equally important to know material, personal and political background of the probands.

Dr. ZOLTÁN LÉNÁRT

Eötvös Loránd University Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education
Budapest, 1097 Ecseryi út 3, Hungary
lenart.zoltaan@gmail.com

LEONHARDT ANNETTE

Sociálne vzťahy medzi inkluzívne vzdelávanými deťmi a mládežou s poruchami sluchu a ich rovesníkmi

Social Relations between the Inclusively Educated Children and the Adolescents and Their Peers

Od roku 1999 sa zaoberá Katedra pedagogiky nepočujúcich a nedoslýchavých na Univerzite v Mníchove výskumným programom „Integrácia/inklúzia ľudí so sluchovým postihnutím“. V súčasnosti v roku 2016 je ukončených 12 výskumných modulov, 6 rozpracovaných a 2 plánované. V roku 2015 bol spracovaný modul „Sociálna situácia integrovane vzdelávaných detí a mládeže“. Štúdia ukazuje, že postavenie žiakov so sluchovým postihnutím v triednej komunite je porovnateľné s postavením počujúcich žiakov. Je však nápadné, že žiaci so sluchovým postihnutím sa tendenčne viac dostávajú na okraj. Napr. boli len občasne nazývaní ako priatelia, menej často volení do spolupráce a takmer vôbec nie pozývaní domov. Učitelia a vychovávatelia stoja pred úlohou vytvoriť takú sociálnu situáciu v svojich triedach a mimo školy (voľný čas, šport a pod.), ktorá bude zahŕňať všetky deti a mládež, aby z nich nikto nebol vylúčený.

Since 1999, the Education of the Deaf and the Hearing Impaired of the Munich University has been concerned by the research programme "Integration/Inclusion of Persons with the Hearing Impairment". In 2016 there are 12 completed research

modules, 6 in-progress and 2 planned. In 2015 the programme "The Social Situation of the Integrated Children and Youth" was created. The study has shown that the position of the pupils with the hearing impairment in the classroom community is comparable to the position of the hearing pupils. Nevertheless, it is striking the pupils with the hearing impairment tend to find themselves on the periphery, e. g. they were only intermittently labelled as friends, less frequently invited to participation and almost never invited home. The teachers face the task to create such social situation in their classrooms and outside the school (leisure time, sport etc.), which will include all children and adolescents of which no one will be excluded.

Prof. Dr. ANNETTE LEONHARDT
Education of the Deaf and the Hearing Impaired
Ludwig Maximilian University of Munich, Germany
leonhardt@edu.lmu.de

LUKŠÍK IVAN – KRIVOSUDSKÁ PAULÍNA

Kultúra školy a prístup k žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia v šiestich európskych krajinách a Turecku

The School Culture and the Approach towards the Students from the Socially Disadvantaged Background in Six European Countries and Turkey

S rozširovaním sa fenoménom novej chudoby a marginalizácie stúpa počet detí, ktoré sú ohrozené a môžu mať problémy so sociálnou a školskou inklúziou (na Slovensku sa to podľa dostupných štatistík týka cca 20% detí). Škola môže zmierňovať ale aj prehĺbovať sociálne nerovnosti medzi žiakmi. Cieľom kroskultúrnej štúdie realizovanej na základných školách v šiestich európskych krajinách a Turecku bolo zistiť ako žiaci a učitelia vnímajú prístup školy k žiakom pochádzajúcim zo sociálne znevýhodneného prostredia. Výsledky ukazujú, že vnímanie žiakov v tejto otázke je pozitívnejšie vo Fínsku a Španielsku a menej pozitívne na Slovensku, v Poľsku a Turecku. Výsledky sú interpretované vzhľadom k niektorým základným charakteristikám škôl a znakov ich kultúr, ako sú veľkosť školy, jej lokalizácia, formy pomoci a asistencie pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a celková politika školy voči takýmto deťom.

With the expanding phenomenon of the new poverty and marginalization the number of children that are threat grows and they can have problems with social and school inclusion (in Slovakia according to available statistics about 20% of children). School can alleviate but also deepen social injustice between pupils. The aim of the cross-cultural study carried out at the primary schools in six European countries and Turkey was to investigate how the pupils and teachers perceive the approach of school towards the children from socially disadvantaged background. The results show that the perception of pupils in this matter is more positive in Finland and Spain and less positive in Slovakia, Poland and Turkey. The results are interpreted with regards to some basic characteristics of schools and cultural signs, such as the school size, localization, aid forms and assistance for children from the socially disadvantaged background as the overall politics of school towards these children.

Prof. PhDr. IVAN LUKŠÍK | PaedDr. PAULÍNA KRIVOSUDSKÁ
Trnava University Slovakia, Faculty of Education
ivan.luksik@truni.sk | paulina.krivosudska@tvu.sk

MAREŠ JIŘÍ*Kvalita života žiakov chronicky chorých a zdravotne oslabených v škole**The Quality of Life of the Chronically Diseased Pupils and the Pupils with Poor Health in Inclusive Education*

Přehledový referát vychází z modelu psychosociální pohody (well-being) žáků ve škole (Konu et al., 2002). Soustřeďuje se na žáky, kteří trpí některým z chronických onemocnění. Definuje pojem chronické onemocnění, uvádí příklady těchto onemocnění i jejich psychosomatické, sociální a školních důsledky. Rozlišuje dva typy škol: školy při nemocnicích pro hospitalizované děti a běžné školy, které chronicky nemocné děti navštěvují spolu se zdravými spolužáky. Velkou pozornost referát věnuje diagnostickým postupům, s jejichž pomocí se u chronicky nemocných dětí zjišťuje míra jejich adaptace na nemoc a na školu. Jde např. o problémy s učením, emoční a behaviorální problémy, autoregulaci, zvládání zátěže; postoje k nemoci, subjektivní pojetí nemoci; vztahy s učiteli, vztahy se spolužáky; kvalitu života související s nemocí a kvalitu života související se školou. Vyústěním referátu je stručný přehled hlavních zjištění o kvalitě života chronicky nemocných dětí a problémů, které jim onemocnění ve škole přináší. Referát ponechává stranou intervenční postupy; na jejich přehledu se teprve pracuje.

The survey departs from the model of psycho-social well-being of pupils in school (Konu et al., 2002). It concentrates on the pupils suffering from some of the chronic diseases. It defines the concept chronic disease, lists examples of the diseases and their psychosomatic, social and school consequences. It distinguishes two types of schools: hospital schools and regular schools attended by the chronically diseased children with their non-diseased classmates. Substantial attention is paid to diagnostic approaches, by means of which the degree of their adaptation to disease and to school is being investigated in the chronically diseased children. That means the learning problems, emotional and behavioural problems, self-regulation, disease management; attitudes towards the disease, subjective conception of the disease; relations with teachers, relations with classmates; disease-related and school-related quality of life. The conclusion of the paper presents the brief overview of the main findings on the quality of life of the chronically diseased children and problems that brings them the disease in school. The paper leaves the intervention procedures aside; their overview is being worked on.

Prof. PhDr. JIŘÍ MAREŠ, CSc.
Charles University, Prague
Mares@lfhk.cuni.cz

PERLUSZ ANDREA*Vplyv Dohovoru OSN so špeciálnym ohľadom na vzdelávanie žiakov so sluchovým narušením v Maďarsku**The Influence of UN Convention especially concerning the Education of Hearing Impaired Pupils in Hungary*

Deti s narušeným sluchovým vnímaním môžu v Maďarsku ukončiť predprimárne alebo primárne vzdelanie buď v špeciálnych inštitúciách venujúcich sa deťom s narušeným sluchovým vnímaním, alebo v bežných materských školách medzi počujúcimi deťmi (inkluzívne vzdelávanie). Špeciálne inštitúcie používajú orálno-auditívny prístup

s dôrazom na rozvíjanie sluchu, začiatok reči a pomoci osvojovania si reči na najvyššej možnej úrovni. Inkluzívne vzdelávanie detí s narušeným sluchovým vnímaním má v Maďarsku iba 20 až 30-ročnú tradíciu, v súčasnosti sa viac než 65% všetkých detí s narušením sluchovým vnímaním zúčastňuje na inkluzívnom vzdelávaní. Pod vplyvom Aktu CXXV o maďarskej znakovnej reči a jej použití – ktorá vznikla na základe Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím – musia byť od roku 2017 poskytované príležitosti pre bilingválne vzdelávanie nepočujúcim deťom na žiadosť rodičov. Otázka dnes stojí, aké služby majú byť vyvinuté na zabezpečenie najlepšej kvality života žiakov s narušeným sluchovým vnímaním.

In Hungary, children with hearing impairment can complete their nursery and primary education either in special institutions designed for the hearing impaired, or in mainstream nursery schools, among hearing children (inclusive education). Special institutions use an oral-auditive approach with special emphasis on developing hearing, initiating speech, and helping speech acquisition at the highest level possible. The inclusive education of children with hearing impairment only has a 20 to 30-year tradition in Hungary, nowadays more than 65% of all children with hearing impairment participate in inclusive education. Under Act CXXV about the Hungarian sign language and its use – which had been driven by the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities – opportunities for bilingual education must be provided to deaf children upon the request of the parents as from 2017. The question of nowadays, how services should be developed to ensure the best quality of life for pupils with hearing impairments.

Prof. Dr. ANDREA PERLUSZ, Ph.D.
Eötvös Loránd University Bárczi Gusztáv Faculty of Special Education
Budapest, 1097 Ecseri út 3, Hungary
perand@t-online.hu

ŠUHAJDOVÁ IVANA

Kvalita života žiakov v škole v čase mimo vyučovacej hodiny
The Quality of Life of Pupils outside the Lesson

Život žiaka v škole nie je len čas vyučovania, a teda jeho formálna edukácia, ale rovnako tak aj čas pred vyučovaním, cez prestávky, po vyučovaní, či už v rámci konkrétnych záujmových krúžkov alebo neformálnych stretnutí, prípadne rôzne školské akcie, výlety, jedným slovom neformálna edukácia. Cieľom príspevku je poukázať aj z hľadiska úspešnosti realizovania inkluzívnej edukácie, nielen na význam a potrebu kladenia dôležitosti aj tejto oblasti žiakovho času v škole, ale zároveň i predstaviť dobrý príklad z praxe.

Pupil does not live their life in school only during the lesson, i. e. the formal education, but equally so during the time before the lesson, during the breaks, after the lesson, whether in the leisure time clubs, or in informal meetings, or the various school trips, events, simply put in informal education. The aim of the paper is to point at the significance and need to put emphasis on this part of the pupil's life in school from aspect of the successfulness of implementation of the inclusive education, but also to present an example of good practice.

Mgr. IVANA ŠUHAJDOVÁ, PhD.
Trnava University Slovakia, Faculty of Education, Department of Educational Studies
ivasuhajdova@gmail.com

TARCSIOVÁ DARINA

Počujúce deti nepočujúcich rodičov (CODA deti) a inkluzívna pedagogika

The Hearing Children of the Deaf Parents (CODA Children) and the Inclusive Education

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím sa v článku 23 Rešpektovanie domova a rodiny venuje právu na manželstvo a založenie si rodiny. U nepočujúcich platí tzv. pravidlo 90 percent, z ktorého, okrem iného, vyplýva, že väčšina deti rodiaca sa do týchto rodín je počujúca. CODA deti, čiže počujúce deti nepočujúcich rodičov sú vzdelávané v prostredí bežných škôl a na Slovensku sa o tomto fenoméne nediskutuje v pedagogike sluchovo postihnutých, všeobecnej pedagogiky, ale ani integratívnej pedagogike. Ide o skupinu, ktorá môže/ale ani sa nemusí sa vyznačovať určitými špecifikami (multilingvismus – multikulturalizmus), o ktorých by malo byť širšie povedomie, medzi rozličnými odborníkmi, pedagógov nevynímajúc. Svoj názor opierame o prvý výskum na Slovensku (n=14) CODA deti, kde, okrem iného, sme sa venovali aj problematike ich vzdelávania. Vyplýva z neho, že informovaný pedagóg dokáže „využiť“ túto situáciu nielen v prospech CODA dieťaťa, ale celej triedy.

The Convention on the Rights of Persons with Disabilities, the Article 23 – Respect for home and the family is devoted to the right for marriage and start of family. The so-called rule 90 per cent is observed in deaf children, proving that most children born in these families can hear. CODA Children, the hearing children of the deaf parents are educated in the environment of regular schools and in Slovakia this phenomenon is not being discussed neither in the pedagogy of the hearing impaired, nor the general pedagogy, nor the integrative pedagogy. This group can be/does not have to be specific (multilinguism – multiculturalism), who have greater attention of various experts, including the pedagogues. This opinion is based on the first research in Slovakia (n=14) of CODA children, in which, among other, attention was paid also the issues of their education. The conclusion is, that an informed pedagogue can "use" this situation not only for the benefit of the CODA child, but for the whole class.

Prof. PaedDr. DARINA TARCSIOVÁ, PhD.
Comenius University, Bratislava
darina.tarcsiova@fedu.uniba.sk

VALIHOVÁ MARTA

Kvalita života vysokoškolákov, budúcich učiteľov

The Quality of Life of the University Students, the Future Teachers

Kvalitu života učiteľov považujeme za významný prediktor vytvárania podmienok na zabezpečenie kvality v edukácii. V príspevku sa preto zameriavame na vybrané teoretické východiská kvality života a možnosti jej skúmania. Zároveň prezentujeme niektoré výsledky výskumu, cieľom ktorého bolo zistiť, ktoré indikátory kvalitného a nekvalitného života volili vysokoškoláci najčastejšie. Taktiež zistiť, či sú rozdiely medzi humanitne a prírodovedne orientovanými vysokoškolákmi, budúcimi učiteľmi.

The quality of life of teachers is considered as a considerable predictor of creating conditions for providing the quality in education. The paper focuses on selected theoretical bases of the quality of life and the possibility of their investigation. Simultaneously some results of the research are presented, aim of which was to find out which indicators of good and poor quality of life were most frequently identified by the university students. Also, to find out whether there are differences between the humanity and natural science oriented university students, the future teachers.

Doc. PhDr. MARTA VALIHOŘOVÁ, CSc.
Matej Bel University, Banská Bystrica
marta.valihorova@umb.sk

VITÁSKOVÁ KATEŘINA

Fyziológia, potreba, špecifikum, odchýlka, symptóm či syndróm?

Potencionálny vplyv multidimenzionálnosti náhľadov na posudzovanie diverzity v inkluzívnom prístupe

Physiology, Need, Particularity, Deviation, Symptom or Syndrome?

The Potential Influence of Multidimensional Insights on the Evaluation of Diversity in the Inclusive Approach

Príspevek uvádza, diskutuje a polemizuje s niektorými dimenziami posudzovania odlišností (nejenom) komunikácie v inkluzívnom prístupe s presahy do oblasti diagnostiky a príklady z oblastí kulturně-jazykovej diverzity, odchylek v oblasti sluchového vnímania, hlasových kvalít a také syndromických vad, včetně dôsledků pro evaluaci výkonů žáka a studenta v inkluzívnom prostredí a na proces diagnostiky.

The paper presents, discusses and disputes some dimensions of the evaluation of distinctions of (not only) communication in the inclusive approach with interference to the area of diagnostics and the examples from the cultural-linguistic diversity, deviations in the acoustic perception, vocal qualities as well as syndromic abnormalities, including the consequences for evaluation of achievements of pupil and student in inclusive setting and on the diagnostic process.

Doc. Mgr. KATEŘINA VITÁSKOVÁ, Ph.D.
Palacký University, Olomouc
katerina.vitaskova@upol.cz

VLADOVÁ KATARÍNA

Inkluzívna edukácia vo vzdelávacom systéme SR z aspektu platnej legislatívy

Inclusive Education in the Educational System of Slovakia

from the Perspective to the Effective Legislation

Príspevok sa zameriava na postavenie inkluzívnej edukácie v súčasne platnej legislatíve v Slovenskej republike. Súčasný dvojúrovňový model vzdelávania umožňuje zabezpečiť edukáciu detí a žiakov s PNO v podmienkach bežných materských a základných škôl na rôznej kvalitatívnej úrovni. Cieľom príspevku je upriamiť pozornosť aj na aktuálne uskutočnené zmeny vo Vzdelávacích programoch pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním, ktoré sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu.

The paper focuses on the position of the social education in the contemporary effective legislation in Slovak Republic. The contemporary two-level model of education enables providing education of children and pupils with disabilities, disorders or in threat in the conditions of regular nursery and primary schools on the various level of quality. The aim of the paper is to point at the currently implemented changes in the Curriculum for the pupils with handicap and general intellectual ability, which is part of the National Curriculum.

PaedDr. KATARÍNA VLADOVÁ, Ph.D.
State Pedagogical Institute, Bratislava
katarina.vladova@statpedu.sk, vladovak@chello.sk
+421 902 255 970

ZBORTEKOVÁ KATARÍNA (POSTER)

Interaktívny rovesnícky program na podporu sociálnej inklúzie žiakov so sluchovým postihnutím (poster)

The Interactive Peer Programme Supporting the Social Inclusion of the Pupils with Disability Impairment (poster)

Sociálne začlenenie integrovane vzdelávaných nepočujúcich žiakov je problém, ktorému sa u nás nevenuje dostatočná pozornosť. Ako problém ho vnímajú najmä zainteresovaní psychológovia a špeciálni pedagógovia. Učitelia koncentrujú svoju pozornosť primárne na vzdelávací proces, samotní integrovaní žiaci a ich rodičia sociálne začlenenie ako problém pociťujú, ale nechcú o ňom hovoriť a ani ho riešiť. V našich výskumných sledovaniach sa potvrdilo, že integrovaní žiaci sú v bežných triedach prehliadaní, podceňovaní, na okraji záujmu ostatných, prípadne sa stávajú objektom agresie. V našom príspevku informujeme o programe, ktorý bol zameraný na rozvoj sebapoznania a sociálnych väzieb v triedach s integrovane vzdelávanými žiakmi s ťažkým sluchovým postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou. Jeho účinnosť sme overovali opakovaným retestom po mesiaci a po roku od ukončenia programu. V oboch prípadoch sme zaznamenali pozitívne zmeny v sociálnom statuse postihnutých žiakov.

The social inclusion of the integrated deaf pupils is a problem, which has not been paid enough attention. It is viewed as a problem especially by the participating psychologists and special pedagogues. The teachers concentrate primarily on the education process, the integrated pupils themselves and their parents view the social inclusion as a problem, but they do not want to neither discuss it nor solve it. Our research observation confirmed overlooking the integrated pupils, their underestimation, being beyond caring of others, or their becoming the objects of aggression. The paper provides information on the programme aimed at the development of self-knowledge and social relations in classes with integrated pupils with severe hearing impairment and disrupted communication ability. Its efficiency was being verified in the repeated retest one month and one year after the end of the programme. The positive changes in social status of the disabled pupils were identified.

PhDr. KATARÍNA ZBORTEKOVÁ
Research Institute for Child Psychology and Patopsychology
katarina.zbortekova@vudpap.sk

Rámcový program

5. máj 2016

8.30 – 9.30	registrácia účastníkov
9.30 – 9.40	slávnostné otvorenie konferencie
9.40 – 12.30	plenárne referáty s diskusiou
12.30 – 14.00	obed
14.00 – 16.30	plenárne referáty s diskusiou
16.30 – 17.00	prezentácia posterov
17.30 – 20.30	spoločenský večer spojený s prehliadkou zámku

6. máj 2016

9.00 – 12.15	plenárne referáty s diskusiou
12.15 – 12.30	závery z konferencie
12.30 – 14.00	obed, ukončenie

Draft Conference Programme

5 May 2016

8.30 – 9.30	registration
9.30 – 9.40	conference inauguration
9.40 – 12.30	plenary sessions with discussion
12.30 – 14.00	lunch
14.00 – 16.30	plenary sessions with discussion
16.30 – 17.00	poster presentation
17.30 – 20.30	castle sightseeing and reception

6 May 2016

9.00 – 12.15	plenary sessions with discussion
12.15 – 12.30	discussion and conference conclusion
12.30 – 14.00	lunch